

ГОДИНА XXVII, БРОЈ 51, ЗРЕЊАНИН
ЈУН 2024

Садржај

Награде и такмичења.....	3
Огњен Костић, <i>Човек није ништа друго, него оно што сам од себе направи</i>	5
Милица Суперов, <i>Наградно путовање у Истанбул</i>	6
Милица Даников, Миљана Ивковић, <i>Посета Требињу</i>	8
Јован Робал, <i>Портретско сликарство Константина Данила</i>	10
Школске активности.....	12
Милена Поучки, Вук Ђукановић, <i>Професорка Светлана Тодоровић Гвозденовић о свом роману</i>	16
Катарина Спасојевић, Милица Даников, <i>Интервју с професорком Надеждом Лазић</i>	18
Проф. Исидора Давид, <i>Зашто нам је важно да бринемо о менталном здрављу – баш као и о физичком</i>	20
Проф. Олгица Тришић, <i>Стрес и пријемни испит</i>	22
Огњен Костић, <i>Бити или не бити – питање је сад</i>	23
Михајло Манигодић, <i>Сурова истина или племенита лаж</i>	24
<i>In memoriam – Божица Петровски</i>	25
Михајло Манигодић, <i>Божићни поздрав</i>	25
Неда Стојић, <i>Impressions about my Winter Holidays</i>	26
Поезија (Милица Кеврешанов, Искра Фењчев, Тиса Тара Зец, Немања Радуљ, Милица Стајић).....	27
Наши, а изврсни: др Марко Бенчић, <i>С поносом могу да кажем да сам био ђак Зрењанинске гимназије</i>	30

НАГРАДА „НЕСТОР ДИМИТРИЈЕВИЋ“

Град Зрењанин установио је 2023. године награду „Нестор Димитријевић“ за изузетне резултате у области просвете.

Међу првим добитницима награде која чува спомен на заслужног великобечкеречког добротвора нашли су се педагог Зрењанинске гимназије Александра Суботић и професор филозофије Еди Даруши.

РЕПУБЛИЧКА И ИНТЕРНАЦИОНАЛНА ТАКМИЧЕЊА У ШКОЛСКОЈ 2023/24. ГОДИНИ

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ Републичко такмичење „Књижевна олимпијада“

2. место - Милица Суперов, 3-2,
ментор проф. др Наталија Лудошки

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ Републичко такмичење из Српског језика и језичке културе

3. место - Марко Денда, 1-10 и Тијана Дабић, 4-10,
проф. ментор Данијела Грбић

РУСКИ ЈЕЗИК - Међународна олимпијада у организацији државног универзитета у Санкт Петербургу

1. место - Сара Бјелица, 3-6, ; ментор проф. Ирина Убовић

2. место - Сара Бјелица, 3-6 и Марија Кнежевић, 2-5, Републичко такмичење из Руског
језика; ментор проф. Ирина Убовић

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

ПОХВАЛА - Михаило Бранков, 1-4, Републичко такмичење; ментор проф. Добрила Петровић;

ИСТОРИЈА

2. место - Марко Билинац 3-1, ; ментор проф. Игор Мицов, Квалификација за полуфинале квиза
„Колико се познајемо“ .

ФИЗИКА

3. награда - Марко Бировљев, 1-10, и Марко Денда, 1-10, Бета категорија; ментор проф. Никушор Петров

ПОХВАЛА - Марко Стојков, 3-10, Бета категорија; ментор проф. Никушор Петров

3. награда - Катарина Кош, 3-6, Гама категорија; ментор проф. Методи Николов

БИОЛОГИЈА

1. место - Катарина Ђуровић, 4-5, проф. ментор Ивана Вуков

НАГРАДА „НЕСТОР ДИМИТРИЈЕВИЋ“

ФИЛОЗОФИЈА

1. место - Огњен Костић, IV-2,
Такмичење у беседништву у категорији
естетско стилски елементи,
проф. ментор Александра Максић

СОЦИОЛОГИЈА

2. место - Јован Робал, IV-2,
проф. ментор Сенка Јанков
3. место - Вања Каран, IV-4,
проф. ментор Сенка Јанков

МАТЕМАТИКА Републичко такмичење

3. награда - Петар Станић 4-10 и
Марко Стојков 3-10

ПОХВАЛА - Сташа Алексић, 1-10 и
Момчило Милошевић 3-7

ментори: проф. Горан Манигода и Марица Јованић.

МАТЕМАТИКА Међународно такмичење „Кенгур без граница“

ПОХВАЛА - Сташа Алексић (1. разред),
Марко Стојков и Огњен Петронијевић (3. разред),
Мирослав Девић и
Петар Станић (4. разред); ментори,
професори Марица Јованић и Горан Манигода

ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

3. место
Огњен Ковачевић, 4- 9,
Александар Хамонд, 4-10,
проф. ментор Александар Ракита.

СПОРТСКО ТАКМИЧЕЊЕ

На XII Олимпијским спортским играма ученика
Републике Србије у Новом Саду од 24. до 30.
маја наши ученици освојили су пет медаља:

Карате: Дуња Рајић, 3-4 (**1. место**)

Џудо: Милица Радаковић, 1-3 (**1. место**)

Пливање: Огњен Ковачевић, 4-9 (**1. место**–леђно);

Лара Лилић, 3-10 (**1. место**–леђно);

Балаж Кадар, 1-8 (**1. место**–прсно)

ЧОВЕК НИЈЕ НИШТА ДРУГО, НЕГО ОНО ШТО САМ ОД СЕБЕ НАПРАВИ

Свако од нас током читавог живота гради један јединствен пројекат – а тај пројекат смо ми сами. Све што чинимо и осећамо можемо поставити као рачунску операцију сабирања. Када све саберемо добијемо збир који представља нас. Замислимо као да месимо колаче. У складу са тиме колико се будемо трудили око тог теста, толико ће после колачи бити укусни. Али не зависимо стриктно само ми од тога. Зависи и читаво друштво ком припадамо. Ако бирамо да будемо непоштени, то значи да оправдамо непоштење другог и то се шири путем друштвеног ланца. Водимо се мишљу, нећу ја да реагујем на неправду, кад већ нико други неће, то се мене не тиче. Онда то пуко размишљање води ка томе да сви желимо промену, али не радимо ништа зарад ње.

У том смислу, хајде да замислимо живот као једну покретну траку на којој обитавају људи. Трака, има и своје контролоре, од којих постоји један који је на самом врху. Да ли је он Бог или неко други, дајем вам произвољну могућност да закључите. Свако ко се креће по траци, бира брзину којом ће ићи. Најпре, постоје они који пузе. Они не желе много да се напрежу, сарађују са ниским контролорима, мислећи да они диктирају темпо траке, и њима је најважније да до краја дођу неповређени. Они се не одупиру да их на том пут и газе, вређају, понижавају, муче, јер они то не виде тако. Они то виде као једну природу живота у ојем се нешто мора урадити да би се што мирније преживело. Такав је био Видкун Квислинг, оличење издајства, човек који је склопио пакт са Хитлером, тиме продавши сопствени народ и земљу. Историја нас је тако учила да су до високих државних позиција долазили људи који су били спремни на фаустовску сарадњу са окупатором, на кукавичко понашање, а при том свом сопственом народу пласирали једну болесну идеологију.

Након њих долазе они који се крећу нормалном брзином. Они не гледају много остале траке, раде свој посао, крећу у складу са темпом траке, тако прихватајући све изазове које један живот пружа. Њима је важно да воде нормалан живот, да не морају да пристају на мизерне компромисе како би обезбедили сопствену егзистенцију и најважније да живе достојанствено.

На крају, долазе они романтичари, који од самог почетка мисле да могу да преваре траку, па се крећу најбрже, мислећи да ће трака да се умори. Али их због њиховог немирног и бунтовног духа, услед повећане брзине, трака убрзо баци у неповрат. Али их историја вечно запамти. У њима видим револуционаре, борце за слободу, све оне којима је срце куцало у ритму „Марсељезе“, у ритму слободарског марша, тако не

дајући да овај свет буде контролисан од стране зла.

На крају, намеће се закључак да сваки човек има пресудан утицај на свој живот и обликује га. Ми бирамо људе са којима ћемо се дружити, ми бирамо посао којим ћемо се бавити, ми бирамо начин на који ћемо се кретати по траци. Наравно, није увек све у животу хоћеш или нећеш. Свако је под одређеним притиском када доноси одлуке. Али будимо свесни да на основу онога шта одлучујемо ми дајемо завршни печат нашој личности. Могу све да нам одузму, али могућност избора не могу. Неће нас нико питати на крају: да ли те је неко терао на нешто? Да ли си радио под притиском? НЕ, гледаће само коначне резултате и последице онога што смо радили. Чиме код да се бавимо, то нас обележава до краја живота и тиме доказујемо да је сваки човек творац своје судбине, али он тиме кроји судбину и читавог свог друштва. Мартин Лутер Кинг! Шта је њега натерало да се бори за права црнаца? Јан Палах! Момак од свега 20 година се због совјетских тенкова спалио на сред Прага! Махатма Ганди! Тихи, босоноги човек, који је мирним протестом поразио моћну Британску империју! Шта је њих повезивало? Борба за слободом! Борба за истином! Борба за бољим и исправнијим светом! Тако је историја у већем обиму оставила ове позитивне личности који нам служе као наук како да градимо себе и какав систем вредности да усађујемо. Када једном легализујемо неправду, немојмо много да се чудимо што је читаво друштво постало неправедно, и немојмо кривце да тражимо око себе јер си кривац ти, а кривац си и ти тамо, а кривац сам и ја заједно са вама!

НАГРАДНО ПУТОВАЊЕ У ИСТАНБУЛ

Након освајања другог места на квизу „Колико се познајемо”, за нас, екипу Зрењанинске гимназије, коју смо чинили: Јован Робал, Стеван Станков (ученици 4-2), Марко Радишић(ученик III-9) и ја, заједно са професором историје Радованом Француским, приређено је наградно едукативно путовање у чувени град на Босфору, Истанбул. Путовање је реализовано у организацији Покрајинског секретаријата за образовање. Поред нас, ишли су и други војвођански ученици (преостале 3 екипе из финала квиза, затим учесници Кампа толеранције који је био реализован за време лета), као и телевизијска кућа РТВ. Путовање је трајало од 19. до 26. октобра 2023. године.

За тих недељу дана проведених на месту спајања Европе и Азије, модерног и традиционалног, успели смо да посетимо бројне туристичке атракције које нуди Истанбул, као и његова околина.

Првог дана смо посетили две од преко 3.000 џамија које красе овај град: Аја Софију и Султан Ахмедову (Плаву) џамију. Затим смо обишли чувену Топкапи палату која је 400 година била главна резиденција турских султана, као и Цистерну Базилике, чији необични ентеријер привлачи филмске екипе зарад аутентичне сценографије. Наредног дана свратили смо до суседне Азије. Обишли смо Ракоцијев музеј (у питању је кућа мађарског јунака Ференца II Ракоција) и кренули смо пут Троје. Међутим, ушавши у Азију, били смо принуђени, услед гуми-дефекта, да се зауставимо на оближњем складишту... Десио се квар

и ту смо, „одвојени од света”, морали да чекамо док не дођу мајстори. Међутим, нисмо очајавали.. Прво смо одиграли коло, што је раднике на том складишту довело до потпуне збуњености, а затим смо видели да на складиште пристижу камиони са јабукама и момци из наше дружине су одлучили да помогну приликом истовара јабука.

Убрзо се створио ланац наших ђака из Војводине који су почели да истоварају јабуке. Људи на складишту су били одушевљени и опчињени нашом вољом, енергијом и слогом, па су сви почели да нас снимају. Тако нам је на занимљив начин протекло време поправке аутобуса, а Турци су нам заузврат поделили по неколико гајби јабука у знак захвалности. Касније смо дакле обишли Троју, али због мањка времена услед квара, нисмо стигли да обиђемо планирани Тројин музеј у граду Чанакале где се налази копија Тројанског коња

(који је послужио за филм „Троја“), док се оригинални коњ у Троји налазио у процесу рестаурације. Наредног дана обишли смо и Васељенску патријаршију, шаренолик кварт Балат (са преслатким кафићима), Египатску пијацу, Таксим трг, а тога дана нам је и уприличено пријатно крстарење Босфором. Потом смо до краја путовања обишли и величанствену Долмабахче палату која је наследила титулу главне резиденције турских султана, чија нам је величанственост одузела дах (од пространог сређеног врта са фонтанама и скулптурама, па све до раскошних, луксузних просторија), као и брдо Чамлицу у Малој Азији, са којег се пружа са једне стране поглед на европски, а са друге стране поглед на азијски део града.

Последње вечери нам је приређен музички програм у једном ресторану, где смо се сјајно провели, чиме је била уоквирена наша посета Истанбулу.

Последњег дана, пред полазак кући, обишли смо још и изузетно модеран, Панорамски музеј 1453, као и Делфинаријум у оквиру тржног центра Форум. На тај начин се наш боравак у Турској, тачније у Истанбулу, који нас је освојио својом аутентичношћу, привео крају.

Много прилика нам је пружено овим наградним путовањем... Поред обиласка бројних културно-историјских места на којима смо из прве руке од сјајних локалних туристичких водича научили доста тога, било је ово путовање на којем смо остварили чврсте пријатељске везе са нашим вршњацима из читаве Војводине, уз целодневна дружења и разне анегдоте којих ћемо се увек радо сећати. Све ово је испратила камера РТВ-а и од тога је направљена једна лепа емисија.

Што се тиче самог града, иако смо много тога видели, Истанбул нуди још бројне знаменитости које су остале неоткривене, што би значило да је остављено простора за још по коју посету овом дивном граду. Наравно, Турска се доста разликује у односу на наше

поднебље, а по мени највећи шок су оставили њихов нерегулисани саобраћај, огромне гужве на сваком кораку и начин на који функционише њихова куповина (уз неизоставно ценкање). Било је ово једно од највреднијих искустава у нашим животима и знамо да ће нам овај период остати заувек у најдивнијем сећању, а најбоље од свега, оно на шта смо највише поносни, јесте то, да смо све ово остварили управо нашим трудом, залагањем и, пре свега, нашим знањем.

ПОСЕТА ТРЕБИЊУ

Седамнаесторо зрењанинских гимназијалаца је са професоркама Данијелом Грбић и Надеждом Лазић од 21. до 24. децембра боравило у Требињу и посетило Вишеград.

Првог дана су обишли гимназију „Јован Дучић” и упознали се са директором. Били су у прилици да се упознају с историјатом и актуелним тренутком ове школе.

Потом су обишли Музеј Херцеговине где су разгледали поставке и научили много тога о Требињу.

Шетали су се кроз Стари град и уживали у прелепом херцеговачком граду. Видели су градску пијацу, Анђелкину капију и реку Требишњицу.

Следећег дана посетили су Херцеговачку Грачаницу у којој је сахрањен песник Јован Дучић. Обишли су и манастир Тврдош. Посетили су градску библиотеку и у њој Дучићев легат. На крају дана су уживали у шетњи поред реке.

Последњег дана су наши ученици боравили у Вишеграду. На путу до Вишеграда обишли су Долину хероја у близини села Тјентиште и споменик погинулим борцима у бици на Сутјесци. Пловили су бродићем Дрином док им је водич причао о Иви Андрићу. Екскурзија је завршена обиласком Андрићграда.

Наши гимназијалци су током посете извели и пригодни програм: свирали флауту и клавир, рецитовали поезију Јована Дучића и читали одломке из Андрићевог романа „На Дрини ћуприја”.

Незаборавни тренуци из Требиња и Вишеграда забележени су осим на кратком репортажном филму и на фотографијама.

Милица Даников, Миљана Ивковић 2-10

ПОРТРЕТСКО СЛИКАРСТВО КОНСТАНТИНА ДАНИЛА (одломак из матурског рада)

Константин Данил (Лугош, око 1798. или 1802 — Велики Бечкерек, 13-25/5. 1873) био је српски сликар на изузетно добром гласу. Почео је уметничку каријеру као црквени сликар, али је такође био изврстан мајстор портретског сликарства. Неговао је и друге сликарске жанрове, као што су мртва природа и жанр-сцене. Иако је најпознатији по свом раду на пољу црквеног сликарства, портрети су били од изузетног значаја за његову каријеру. Његов стил је био препознатљив и цењен међу свим друштвеним слојевима...

Ипак, тек на почетку XX века, заслугом организације изложбе његових слика, јавност поново почиње да се интересује за овог уметника. Постоји стално интересовање за његове слике, као и за појединачне технике и стилске иновације.

„Тајанствен маестро, чије гледаш слике,
ове fine главе, ова лица бела,
ове ведре очи и румена тела,
с дискретним је болом, без занатске вике,
божанственом руком љупког Рафаела
слико красне жене, свеце, мученике,
малао спахије и мрке војнике
под скромним именом мајстор – Даниела.“
(Божидар Ковачевић, „Уз албум репродукција
Даниелових слика“)

Константин Данил поседовао је значајно сликарско искуство пре него што је радио на иконостасу у Успенској цркви у Панчеву. Данил је стекао значајно искуство код сликара Арсе Теодоровића у Темишвару и учио је фрескотехнику код неког немачког сликара по имену Несенталер. Према неким информацијама, већ је од 1826. до 1828. године био познат као вешт портретиста у доњем Банату. Овај период представља значајну претходницу за његов рад на иконостасу Успенске цркве у Панчеву.

Мора се признати да Данил није био највештији у приказивању људске фигуре и анатомије, па се стога трудио да се што мање тиме бави. Ово је била последица непоседовања формалног сликарског

Константин Данил

образовања, јер су се те технике училе понајвише у школама и академијама...

Лазар Николић наводи да је умеће спајања боја, односно колорит, био најјача страна Даниловог мајсторства. Каже да се искључиво користио инстинктом, а то потврђује наводно Даниловим речима: „Пријатељу, то осећам само да је сада доста ове или оне боје, а не бих вам знао казати зашто се са оволико ове, и са онолико оне боје задовољавам.“ Лазар Николић показао се као најбољи и најзначајнији Данилов биограф. Наши сликари обично су се служили гравирима страних мајстора, док то код Данила није била пракса. За дело „Скидање с крста“ користио је Рубенсов мотив из цркве Језуита у Анверсу. Али то је било у његовој раној фази. Касније се може видети колико је био оригиналан када је радио цркву у Панчеву. Николић казује о одређеним сличностима у техникама између знаменитог немачког сликара Фридриха Овербека и Константина Данила. Наводи и могућност да су се можда и упознали...

Прва Данилова портретска фаза се односила на бидермајеровски класицизам (око 1818), али ти портрети до данас нису пронађени, па се о овој фази не може пуно рећи. Крајем двадесетих година, Данил се окреће бидермајеровском натурализму и остаје његов верни представник до краја живота, чак и када су се појавили и неки нови правци и стилске формације...

У Даниловим портретима, примећујемо две фазе које не само што одражавају његов стилски развој, већ и пружају увид у друштвене и уметничке тенденције тога доба...

Софија Дели, Данилова супруга, такође је имала значајну улогу у његовом уметничком животу. Њене карактеристике, а пре свега њена физиономија, често

Портрет Софије Дели

су служиле као инспирација за слике. Познато је да је Данил узимао Софију за модел када је сликао Богородицу, што потврђује њен значај у Даниловом уметничком стваралаштву. Софија је била висока и пунија жена, немачког порекла, чија је фигура и лице често привлачила Данилову пажњу. Она је била модел, али и подршка, уметничка саветница и инспирација за његове радове. Не само што је била муза у уметничком смислу, већ и жива снага у његовом животу. Моменти када је Данил осећао потребу за ослобођењем од пословне атмосфере били су све присутнији како је време пролазило. Та потреба за слободом највише се види у његовим портретима, посебно у оним који приказују његову супругу Софију Дели. На тим сликама, Софија је била више од модела за Данила. Њена личност и фигура представљали су за њега посебан извор инспирације и слободе. Софија је, као и њени портрети, била одмориште од уобичајених пословних обавеза. Док је Данил сликао њене портрете, могао је да испољи своју креативну визију на начин који није био могућ са муштеријама. Њена личност, фигура и израз лица представљали су за Данила специфичан изазов и инспирацију.

Данилова уметничка личност остаје изазов за

Богородица, по узору на Софију Дели

истраживаче и љубитеље уметности и данас, иако имамо значајне информације о његовом животу и раду. Наша радозналост наставља да поставља питања и тражи нове одговоре, укључујући питања о његовом пореклу, стилу, и уметничким методама. Користећи савремене методе анализе, истраживачи настоје да разбију тајну његове уметничке личности и да допуне наше знање о њему. Стихови Божидара Ковачевића о Константину Данилу и данас су актуелни:

„Никад није одо живот ни порекло,
Ни што га болело, ни што га је пекло;
Ђутећи је своје проживео доба,
Сам, без учитеља, ђака и модела;
Веле да је воло жену дивна тела,
Коју је кичицом опево до гроба.“

Јован Робал 4-2

Иконостас у Јарковцу

СВЕ ПОЧИЊЕ ОД ЉУБАВИ

У препуној сали Културног центра Зрењанина, 11. јуна 2023. године одржано је вече руске културе под називом „Све почиње од љубави“. У спектаклу, који је осмислила професорка руског језика Ирина Убовић, учествовало је 60 гимназијалаца. Целокупни програм био је прожет порукама љубави и доброте које су

ученици упутили публици кроз бројне стихове, песме и игру, али и кроз цитате и изреке славних руских и српских великана. Публика је уживала и у сјајном извођењу нумера током којих су ученици показали изузетан таленат и енергију.

Музички програм су улепшали и бивши ученици гимназије Марија Поучки, Никола Адамов и Драган Косовић. Једну од најлепших тачака представљао је „Руски валцер“ у изведби Драгана Косовића и плесне групе коју је припремила ученица одељења 2-1 Даница Кочалка.

Традиционално највећи аплауз је добила кореографска нумера „Калинка“, а програм је завршен песмом „Желимо вам срећу“. Као и претходних година, у припреми програма сарађивали су професори Верица Карановић и Александар Ракита.

Програм је пратила и Наталија Клешћенкова први секретар Амбасаде Русије.

Исти програм гимназијалци су извели и у Руском дому у Београду 6. јуна и тако обележили и Дан руског језика.

ГИМНАЗИЈАЛЦИ УРЕДИЛИ ШКОЛСКО ДВОРИШТЕ

Ученици Зрењанинске гимназије, Александар Хамонд 4-10, Огњен Ковачевић 4-9, Никола Узелац 2-6, Вукашин Сладојевић 2-6 и Маја Малић 2-4, под менторством професора одрживог развоја Александра Раките, октобра месеца, остварили су пројекат „Наше школско двориште – најлепше школско двориште“. Овај значајан пројекат је реализован уз подршку програма „Шта нам тешко“ и у сарадњи са Покретима горана Војводине, унутар оквира пројекта „Млади су закон“.

Циљ овог пројекта био је трансформисати школско двориште Зрењанинске гимназије у атрактивно и функционално место за све ученике, као и за птице које насељавају тај простор.

Постављање четири нове клупе и кућица за птице вишеструки је допринос очувању животне средине и очувању физичког и менталног здравља. Коначно, пројекат је пример добре сарадње између образовног сектора и локалних организација.

Проф. Александар Ракита

НАГРАДА НАШИМ ГИМНАЗИЈАЛЦИМА ЗА ДРУШТВЕНУ ИГРУ

На Регионалном такмичењу ученичких компанија забавна и едукативна друштвена игра „BlackOut“, чији су аутори гимназијалци Марија Даруши, Милица Даников, Матија Гогоћ, Матеја Франк и Михајло Манигодић, а ментор проф. Еди Даруши, освојила је друго место (прво – по оцени публике) и пласман на Републички ниво такмичења.

Друштвена игра се бави проблемима коцкања, конзумирања психоактивних супстанци и алкохола, конзумирања никотина као и прекомерне употребе технологије. Промовише здраве навике и, на младима занимљив и приступачан начин, обрађује теме менталног здравља.

Важност бављења наведеним проблемима, као и потенцијал наше ученичке компаније, потврђује и огромна подршка коју наша школа добија од Градске управе и зрењанинских медија.

Михајло Манигодић 2-3

ДОНАЦИЈА 29 ФИРМИ ГИМНАЗИЈСКОМ ХЕМИЈСКОМ КАБИНЕТУ

Захваљујући професору хемије Александру Ракити двадесет девет домаћих фирми донирало је вредне ресурсе који ће значајно побољшати услове за рад у хемијском кабинету Зрењанинске гимназије и Основне школе „Др Јован Цвијић“ у којима је проф. Ракита запослен.

Донација се састоји од радних мантила, заштитних наочара и рукавица, хигијенских убруса, хемикалија за лабораторијске вежбе и дестиловане воде.

„Ова донација је од изузетне важности за наше ученике. Као наставник, мој циљ је пружити им најбоље образовно искуство и омогућити им да развијају свој потенцијал. Захваљујући великодушности ових 29 фирми, ми сада имамо неопходне ресурсе који ће унапредити наставу хемије,“ – каже професор Ракита.

Проф. Александар Ракита

АКТИВНОСТИ СЕКЦИЈЕ „ДРУШТВО У ДИГИТАЛНОМ ОКУ“

Социолошка секција „Друштво у дигиталном оку“, коју води професорка социологије Сенка Јанков, једна је од најактивнијих секција у нашој школи. И ове школске године организовано је мноштво активности везано за теме које се тичу актуелних друштвених проблема.

Ученици, заједно са професорком Јанков организују трибине које се тичу значаја културе сећања, родне равноправности, борбе против насиља над женама... Наведене теме обрађују се кроз представљање различитих аспеката манифестовања ових друштвених проблема. Акцентат је увек на вредностима које треба да буду прече од информација које се пласирају кроз лекције, а форма трибина је таква да ученици предају и стога је то облик вршњачке едукације. Из године у годину ученици су све више заинтересовани за ангажман у овој секцији.

Један од изузетно важних догађаја који је организован у оквиру ове секције јесте посета професорке Карен Карлсон и њеног супруга Дона Џонсона, по трећи пут, у нашој школи. Ово несвакидашње дружење гимназијалаца и брачног пара из Чикага, које су организовали наши професори Еди Даруши и Сенка Јанков, обележили су разговори о Холокаусту, дискриминацији, рату у Вијетнаму, али и о томе како упорност, лична храброст и људска солидарност на крају победе.

У Гимназији је 29. новембра 2023. одржана трибина под називом „Да ли видиш фашизам око себе?“, поводом Међународног дана борбе против фашизма и антисемитизма, који се обележава у знак сећања на „Кристалну ноћ“, када је у ноћи између 9. и 10. новембра 1938. године широм Немачке покренуто масовно насиље над јеврејским становништвом. На трибини је било речи о говору мржње, критичком отпору манипулацији, нарастајућим неонацистичким и неофашистичким тенденцијама широм света, активизму, ревизионизму,

књизи „Апотекар из Аушвица“, есеју „Ур-фашизам“ Умберта Ека, уз осврт на примере из свакодневнице.

А 15. 12. 2023. одржана је трибина под називом „Да ОНА живи без насиља“. Овај догађај привукао је значајан број ученика, чиме је трибина постигла свој едукативни циљ – подизање свести о проблемима насиља. Ученици су снажно и ангажовано указали на различите аспекте насиља, истичући важност борбе против мизогиније и истовремено информишући присутне о чињеницама које се тичу родно заснованог насиља и сличних релевантних тема.

Поводом обележавања Међународног дана сећања на жртве Холокауста 27. јануара, делегација Зрењанинске гимназије положила је венац и присуствовала комеморативном скупу на месту некадашње зрењанинске синагоге. Делегацију су сачињавали ученици коју су активно укључени у рад секције, као и проф. социологије Сенка Јанков и проф. филозофије Еди Даруши.

Трибина посвећена Међународном дану сећања на жртве Холокауста и култури сећања одржана је 23. 2. 2024. Ова трибина се традиционално организује у оквиру секције, а назив трибине је ове године био „Разоткривање стаза храбрости кроз таму историје“. Основна тема трибине била је промишљање о томе шта је човек – када се сведе на ресурс огољеног капиталистичког система који злоупотребљава достигнућа индустријске револуције под плаштом расистичких идеја.

Дана 19. марта уприличена је трибина „Зашто нам је важан Осми март?“ Фокус трибине је био на мењању устаљених мишљења о овом значајном празнику. Публици је кроз различите приче о борби за женска права током историје, али и данас, указано да Осми март треба да нам служи као подсетник да наставимо ту борбу.

ЗРЕЊАНИНСКА ГИМНАЗИЈА ОТВАРА ВРАТА МЛАДИМ ХЕМИЧАРИМА

Ове школске године Зрењанинска гимназија припрема се за реализацију пројекта под називом „Да хемија буде занимљивија и лепша“. Пројекат има за циљ да инспирише и подржи талентоване ученике осмих разреда, из свих основних школа на територији општине Зрењанин, који иду на такмичење из хемије и показују посебно интересовање за хемију.

Сваке првог петка у месецу, Зрењанинска гимназија отвара врата своје хемијске лабораторије за ове младе ентузијасте. Под менторством Александра Раките, професора хемије у Зрењанинској гимназији, ученици ће имати прилику да се упусте у узбудљиве експерименте, дубље проуче хемијске концепте и развију своју хемијску стручност.

„Овај иновативни програм има за циљ да подстакне интересовање за хемију међу младим генерацијама и припреми их за будуће изазове у овој области,“ – истиче професор хемије Александар Ракита.

„29 ученика из основних зрењанинских школа похађаће ову хемијску секцију у оквиру овог пројекта и надамо се да ће им се свидети путовање кроз

лабораторијски рад,“ – наставља професор Ракита, иначе координатор овог пројекта, који ће са овим ученицима радити у хемијској лабораторији Зрењанинске гимназије.

Пројекат „Да хемија буде занимљивија и лепша“ представља корак напред у образовању младих талената и обећава светлу будућност за хемијску науку у Зрењанину и околини.

Проф. Александар Ракита

ПЕСНИЧКО ВЕЧЕ НЕМАЊЕ РАДУЉА

На песничкој вечери, одржаној у Културном центру Зрењанина 4. 11. 2023, Немања Радуљ, ученик 4-9, представио је публици своје песме. Вече поезије под насловом „Скривено у мени, или постоји“ организовала је Канцеларија за младе у сарадњи са Културним центром.

Осим Немање, писањем песама баве се и Милица Савић, ученица 3-5, као и Никола Ристић, ученик 4-9. Они су, заједно са Немањом, представили своје песме.

Немања се бави писањем песама од своје осме године. Прва песма коју је написао зове се „Круг“ и том песмом је наш песник започео ово дивно вече. Низали су се стихови, док је публика уживала слушајући младе таленте. Наши ученици су рецитовали своје песме уз пратњу ученика Музичке школе „Јосиф Маринковић“. У програму су учествовали и професорка српског језика и књижевности Марина Пејић, сарадник Канцеларије за младе Миодраг Лаништанин и ученици Музичке школе: Исак Римаји, Василије Куручев и Софија Куручев. На самом крају вечери, представио се тим „Need for green“ који чине Матија Гогић, Марија Даруши, Немања Радуљ и Гаврило Цабадај, ученици 4-9.

Проф. Марина Пејић и Немања Радуљ

ПРОФЕСОРКА СВЕТЛАНА ТОДОРОВИЋ ГВОЗДЕНОВИЋ О СВОМ РОМАНУ

Наша професорка књижевности, Светлана Тодоровић Гвозденовић, јесенас је објавила епистоларни роман *Немој ме чекати, одавно сам дошао* у издању Градске народне библиотеке „Жарко Зрењанин“. Књига је привукла велику пажњу љубитеља књижевности на промоцији одржаној 28. новембра прошле године. Том приликом, своју интерпретацију дела изнела је др Наталија Лудошки, такође професорка Српског језика и књижевности у Зрењанинској гимназији.

О роману необичног наслова, који је ушао у шири избор за престижну НИН-ову награду, уприличили смо разговор с нашом професорком.

Где сте проналазили инспирацију и идеје за писање романа?

Инспирација је, очигледно, пронашла мене. Већ сама помисао на чин стварања изазивала би у мени благу забринутост јер, будући да сам поприлично дисциплинована и прагматична, претпостављала сам да ће ме тај процес одвлачити од свакодневних обавеза и навика. А, опет, пошто ретко одустајем, знала сам да ће све то потрајати и мењати мој уобичајени животни тон. Но, када крочиш на тај пут, имаш и додатну мотивацију: З Н А Т И Ж Е Љ У. Када си деценијама упућен на речи, на језик, на мисли толиких значајних људи о којима, притом, са својим ђацима готово свакодневно и говориш, падаш у искушење да се изразиш, да се искажеш. Морате признати да је једна од насушних човекових потреба управо то: изразити себе, а потом, разумети друге.

Роман сте писали током шест година. Да ли сматрате да је за процес стварања квалитетног штива потребан дужи временски период?

Не, не мислим да је процес креативности измерива категорија, посебно лепота књижевног дела не зависи од броја сати или година које су потребне да дело настане. Ко зна, можда је за минијатуру, можда хаику израз, потребно вишегодишње брушење, а можда, опет, роман настане у неком муњевитом стваралачком потезу. Време настајања дела није и потврда његове вредности. Но, када се човек дуго усредсређује на нешто, тада то почиње да доживљава као део свакодневице и то полако почиње да носи као неко невидљиво ордење које му потврђује вредности и смисао живота.

Због чега сте се одлучили да преписка између главних актера Вашег дела буде виртуелна?

Да. Моји ликови живе две различите стварности, али у истом историјском тренутку. Свако од њих посматра ту стварност из сопствене визуре. Али, постоји нешто што превазилази ту различитост. То је посебан језик, подударност у том језичком нивоу комуникације. То је језик којим говоре духовно слични људи (не мислим притом на религијске одреднице). Један од ликова овај језик назива планетарним. Виртуелна преписка се креће у свим правцима: од поимања уметности, Бога, доживљаја музичких пасажа, сликарских детаља, преко оригиналних лирских остварења ауторке и цитатности као одличног начина презентовања читалачког укуса актера романа. Епистоларна форма, па притом и виртуелна, оставља на читаоца утисак вероватног, реалног и актуелног. Виртуелна преписка као техника је одлично средство за постизање лакоће, брзине и јасноће у комуникацији ликова.

Како сте се носили с евентуалним сумњама или тренуцима када сте осећали да желите да одустанете? Шта Вас је мотивисало да наставите и завршите роман?

А шта је сумња друго, него потврда да смо људи. Ко, с времена на време, не посумња у себе, сигурна сам, доводи себе у питање. Да, било је таквих тренутака, напосто, фаза током писања. Обично се човек пита над смислом онога што ствара. Будући да нико од нас, када нешто ствара, не ствара то искључиво за себе (осим у случају нарцисоидности или чистог егоизма). Стваралаштво се генерише из различитих подстицаја. Но, сматрам да је један од највећих и најлепших-поделити радост стваралачког чина са онима који дело прихвате, а други је подстицај - сазнање. Креативност свој пуни смисао добија онда када се у аутору и читаоцу дешава С А З Н А Њ Е. Према томе, мој одговор на ваше питање је: Када дело заокружиш, ти нешто важно о себи и свету и сазнаш. Моја порука ђацима: Не остављајте ништа недовршено јер нећете сазнати! Сазнање је привилегија доследних и упорних!

Велику подршку у процесу издавања романа пружила ми је моја драга и поштована колегиница др Наталија Лудошки. Понекад је јако важан подстицај оних који слове за високостручне познаваоце писане речи јер њихова подршка подиже и ниво самопоуздања и мотивише да се изборите за штампање свога дела. Неоспорну захвалност дугујем и Градској библиотеци Зрењанина.

Да ли бисте књигу препоручили својим ученицима, али и осталим младим људима?

Својим ђацима препоручујем само проверена штива. Отуда би било посве нескромно препоручити им сопствено. Овај епистоларни роман је тек извирио на читалачку сцену и биће потребно време да текст оствари своју сврху. Да ли ће се то догодити, не зависи више од аутора. Дело ће кренути сопственим путем и можда негде успут бити одбачено, или непрепознато као вредно, а можда се догоди и некаква афирмација, узлет, захваљујући интересовању читалаца. Мој одговор на ово питање, био би: Роман бих препоручила оним ученицима који, пре свега, негују љубав према језику. Свакако ме не би радовало да дело буде читано у искључиво, идеолошком, не дај Боже, политичком или, још горе, биографском кључу. Сваки текст започиње сопствени живот оног тренутка када буде обелодањен. Ту аутор више нема никаквог удела. Као потврду свему томе, довољно је запитати се над читалачким доживљајем за сто година.

Роман, осим што нуди медитативне, лирске и кроки пасаже, има и неку врсту каталожке димензије јер у краткопотезним рефлексима приказује осврте на значајна дела од старог века па све до данашњих дана. Ово дело је продукт интелектуалног превирања осетљивих, пробужених и етички посматрано, веома захтевних ликова. То је штиво о трагању за унутрашњим осећањем мере, за одржањем човечности и досезању сваколиког мира, и унутрашњег, духовног и општег, планетарног.

Једноставно казано, ово је роман о свима нама и свим нашим биткама, радостима и болима.

Милена Поучки, Вук Ђукановић III - 6

NEMOJ ME ČEKATI ODAVNO SAM DOŠAO

(odlomak)

Gde je bila, gde je dangubila?

Ona nije znala kako da ostane. To je bilo gotovo nezamislivo jer se činilo da njemu nije bio potreban niko.

Pošla je nekakvim putem kojim svi idu. Ne znajući dovoljno o sebi. Ali dobro. To je spasonosno za jedno žensko biće. Nakon nekih godina. Do rata je to bilo mirno, sitnograđanjski dok nije morala da krene za svojim mužem. Tada, taj Grac, na početku, nije mogao da im pruži gotovo ništa osim života od njegovog muziciranja na prometnim ulicama grada. Ta zima je zebila i mene i moje najmilije. Nije bilo reči o povratku. Život od kontrabasa i neke sitnine u getu naroda i narodnosti bivše Jugoslavije...

Sve dok se njoj nisu ukazali plemeniti ljudi, pravi Austrijanci (i tada, pozvavši je da živi u jednoj raskošnoj kući (bez poreterivanja), (ta kuća i danas postoji na Geidorf platz-u), bez ikakvih pretenzija), podigli je iz siromaštva. E tada je, zaista počela da veruje u dobro.

Problem naroda našeg podneblja je taj što ne mogu da poveruju u dobrotu. Dobroti se čovek uči, nje se postaje svestam. Šta reći? Ovde činiš dobro pa još moraš to i da objašnjavaš.

Ne mogu da ti opišem sažetije. Nikada pre nisam razmišljala u tolikoj meri o činjenju, o opštem dobru. Ne znam zašto sam ti sve ovo pisala, valjda je trebalo...

ИНТЕРВЈУ С ПРОФЕСОРКОМ НАДЕЖДОМ ЛАЗИЋ

ПОСЕБАН ЈЕ ОСЕЋАЈ БИТИ ПРОФЕСОР У ОВОЈ ШКОЛИ

Професорка филозофије Надежда Лазић је прави пример посвећеног наставника који зрачи позитивном енергијом. Увек је расположена како за учење и рад, тако и за дружење. Спремна је да помогне и ученицима и колегама. Упознаје нас са различитим пројектима и укључује нас у рад радионица и тако нам пружа могућност за наш лични и професионални развој. Пуна је животног елана којим инспирише ученике. Својом посвећеношћу нас подстиче да дајемо све од себе у сваком аспекту, како у школи, тако и у нашим личним животима. Одлучили смо да кроз овај интервју завиримо мало више у њену прошлост у Зрењанинској гимназији али и будуће планове као и пројекте у којима тренутно учествује.

Били сте ђак Зрењанинске гимназије, а данас сте у њој професор. Како памтите гимназију из доба свог школовања?

Да. Посебан је осећај бити професор у својој школи. Неки професори који су ми предавали, сада су ми колеге. Они пружају посебну подршку. А гимназију како памтим? Као нешто величанствено и непознато, као пут који треба прећи. Осећало се страхопоштовање, поштовао се ауторитет. Много нам је гимназија пружила. Много су нам професори пружили. Било је време кад нису постојале могућности за путовања, али смо из школе изашли са пуно знања. И дружили смо се наравно. Већину гимназијских пријатељстава одржавамо и данас. Редовно обележавамо годишњице матуре. Гимназија одавно није оно непознато са почетка мог школовања. Она је за нас била сигурно окружење, уточиште. Моја школа.

Да ли сте одувек желели да се бавите педагошким радом, професором или сте имали и нека друга интересовања?

Нисам сигурна да сам одмах схватила да желим да будем професор. Моја прва љубав била је математика. Ту ми је све било лако и једноставно. Међутим, мењамо се.. интересовања се мењају, нешто друго нам се допадне. У четвртој години ми добијамо филозофију и на врата наше учионице улази моја професорка, мој ментор и мој пријатељ, моја Александра Максић. Она уљубава својом причом. Увела ме је у посебне одаје. Тад се родила љубав према филозофији која је једнако јака и данас. Ако не и јача. То је био мој позив. Љубав према мудрости. Али та љубав је бескрајна и природно тражи да се подели. Она се сели у учионицу и рад са децом. Ту сам своја, на своме.

Колико дуго сте професор и увиђате ли разлике између старијих и нових генерација?

Од 2012. године сам у просвети. Да, да, разлике постоје, наравно да постоје. „Panta rei“, све тече, све се мења. Ново је време, нове су генерације.. ни ми професори нисмо исти. Па ни образовање. Важно је да идемо у корак са временом и са свим тим променама. Сад се акценат ставља на сараднички однос између професора и ученика. Ми смо сарадници у процесу образовања. Ученици су много слободнији у том односу. Међутим, мислим да је важно да граница ипак постоји јер се улоге наставника и ученика у образовном

процесу нужно разликују.

Радите у више школа. У два града. Увиђате ли разлику међу њима? Који су изазови са којима се суочавате у раду у три различите школе?

Мислите на разлику међу градовима? Радим овде и у Кикинди. Кикинду јако волим, тамо је моја прва школа и никад ми није било напорно да путујем до тамо. Није ни данас.

Изазов јесте радити у више школа. Тренутно радим у пет (две су у Кикинди, три у Зрењанину). Више је обавеза, више седница, разних састанака, рад у свакој школи је другачије организован...Али, морам признати да то има и својих чари. Више је ученика. Они се разликују по својим интересовањима и у оквиру једне школе.. али кад имаш пет различитих школ (гимназија, стручне, основна).. та разноликост је много, много... То је право богатство, отвара простор за многе активности. У томе стварно уживам. Такође, имам и пет колектива, ту су моје колеге и моји пријатељи. Стварна прилика да упознате интересанте људе.

Професор сте Филозофије. Какав је статус тог предмета у средњошколској настави и због чега су знања из те области важна за средњошлице?

Већ сам поменула да је филозофија моја велика љубав. Из тог разлога осећам и велику тугу, јер филозофија у средњим стручним школама више није обавезан предмет. Она може у трећој или четвртој години да се бира као предмет Логика са етиком и има је на медицинским смеровима – Медицинска етика. Тужна сам, јер сматрам да се без филозофије не може и да мора бити више заступљена у свим школама. Погрешно је да се сведе на изборни програм. Филозофија је неопходна за развој критичког мишљења и за развој функционалне писмености. Учи нас решавању проблема, припрема нас за разне етичке дилеме, уз филозофске теорије смо спремнији за живот.

Предајете и изборне предмете. Да ли сматрате да се на Вашим часовима прича о важним темама и како се ученици опходе према томе?

Да. Предајем и Грађанско васпитање и предмет Појединац, група и друштво. Мислим да оба програма обрађују веома важне теме. Важно је да ученик постане свестан својих права и одговорности, да постане осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности. Оба ова програма оспособљавају ученике за критичко сагледавање места појединаца и група у друштву, њихових улога, права, одговорности и међузависности. На тај начин ученици развијају знања, вештине, вредности и ставове који су неопходни за конструктивно учешће у различитим ситуацијама савременог друштва.

Како успевате да избалансирате обавезе професорке филозофије и грађанског образовања и обавезе мајке четворо деце?

Ово зна некад да буде изазовно, али је увек лепо. Срећа је кад радите оно што волите, па вам то не представља напор него задовољство. Свакако да је потребна добра организација. Моја деца су веома активна и ја не желим да пропуштам њихове активности, такмичења, наступе, концерте... Дobar роковник и може све да се постигне.

Како школа изгледа из Ваше родитељске перспективе, а како из професорске катедре?

Мени је јако тешко да се изместим из професорске улоге кад као родитељ размишљам о школи. Увек имам разумевања и трудим се да будем подршка јер знам колико се моје колеге труде у раду са децом. Са друге стране, и као професору тешко ми је да не будем и родитељ, и увек и из те тачке посматрам оно што радим и начин на који радим. Тешко је раздвојити те две ствари. Можда и теже кад су вам деца у школама у којима радите. Међутим, драгоценост је имати у један процес увид из две различите позиције. Добивамо комплетну слику. Мислим да је ту најважније да схватимо да су и наставници и родитељи на истој страни и да имамо исти задатак. Сви желимо најбоље за дете и бесмислено је трошити енергију на било шта друго што нас удаљава од нашег основног циља.

Како мотивишете ученике да развијају критичко мишљење и активно учествују у грађанском ангажману у локалној заједници и примене своје знање у пракси?

Кроз моје предмете се развој критичког мишљења и активног учешћа у заједници подразумевају. А у ствари ништа се не подразумева. Радимо на томе кроз различите активности и радионице. Радионичарски метод рада је захвалан за развој критичког мишљења, јер даје могућност ученику да промисли различите ситуације, "провежба" могућа решења и пронађе најадекватније. Као припрема за стварне животне ситуације. Сам тај процес проналажења најбољег решења је најдрагоценији.

Што се активног учешћа у локалној заједници тиче, мислим да су ученици свесни колико је важно да буду укључени у живот локалне заједнице, мислим да су оснажени кроз различите програме и разне пројектне активности. Сад већ и сами имају иницијативу и спремни су и да се укључе у процес доношења одлука које тичу младих. На то сам јако поносна.

Да можете, шта бисте мењали у школском систему?

Прво бих вратила филозофију у све стручне школе, а све смерове, чак и трогодишње. Такође, променила бих статус предмета као што су Грађанско васпитање и Верска настава. Увела бих их као обавезне предмете. Мислим да је важно да ова два предмета не буду један наспрот другом, да дамо могућност ученику да слуша оба предмета. Што се, конкретно гимназије тиче, наше изборне програме пројектне наставе бих увела у редован распоред, кад бих могла.

Организујете посете позоришту, стручна путовања... Колико су за Вас важни облици педагошког рада изван школе и учионице?

Изузетно важни. Путовања су изузетно важни ресурси за учења. Путовања дају „нову снагу вашем уму“. Наш ум се проширује новим искуствима, дешава се промена, и то све мења. Када путујемо, ми учимо о земљи коју посећујемо, али и о својој земљи. Неопходно је да познајемо себе и сопствену културу да бисмо били способни да разумемо културе других, да уважавамо и подржавамо различитост у свим областима људског живота. Тако се учимо емпатији. Кроз путовања упознајемо себе, увиђамо своје способности, учимо да откривамо, учимо да мењамо свет...

Шта Вас мотивише да учествујете у многим пројектима са ученицима?

Волим различите активности, волим нова знања. Свуда видим прилику за учење. То препознајем и код наших ученика. Трудимо се да испратимо њихова интересовања и да у складу са тим организујемо пројектне активности. Често ученици имају сами иницијативу, читав пројекат сами испишу. Тад је задатак нас наставника да их подржимо, усмеримо, помогнемо неким саветом... Радују ме ти пројекти, волим кад су ученици активни, кад исказују своја интересовања и реализују своје потенцијале.

Када путујете са ученицима, да ли то за Вас представља обавезу или успевате и да се одморите?

Путовања и за мене представљају прилику да научим нешто ново. Промену носи свако ново путовање, сагледавамо себе на нови начин, то је право богатство. Путовања са ученицима су велика одговорност; овде пре свега мислим на путовања у иностранство, не на посете позоришту. Међутим, та путовања су и веома лепа. Јако лепа искуства имам. Успем да уживам када су са мном ученици

који су жељни знања, културни, паметни и вредни. Посебно сам поносна када их похвале гдегод да смо ... у музеју, библиотеци, превозу, ресторани... Онда нема умора, само лепота!

Како се Вама допада пројекат „Минерва“ и колико дуго учествујете у њему?

Пројекат „Минерва“ је пројекат филозофске размене, покренут 2012. године, на иницијативу професорке Александре Максић и гимназије из немачког града Херцогенрата Франка Бекера. Он омогућава и немачкој и нашој деци да се упознају са начином живота, културом, функционисањем породица у обе земље. Међутим, највећа богатства су пријатељства која се негују из године у годину. Разлог зашто ми је овај пројекат јако важан јесте његова специфичност јер се овде не ради само о путовањима и туристичком обиласку градова. Ми сваке године имамо посебну тему којом се бавимо на различитим филозофским радионицама. Пројекту сам се прикључила прошле године, када сам први пут са ученицима боравила у Херцогенрату. У јуну идемо поново. Надам се да ће се још много година одржати овај пројекат.

Шта волите да радите у слободно време?

Лако је закључити да волим путовања. Немам много слободног времена, али сваки слободан тренутак користим да отпутујем негде са својом породицом. Заједнички тренуци су ми драгоцени. Породица ми је много важна и без њих ништа ово не би имало смисла. Они су ми и уточиште и подршка и снага.

Такође су ми и пријатељи јако битни. Волим да се дружим и трудим се да за своје пријатеље увек издвојим време.

Да ли планирате да се укључите у још неке пројекте?

Тренутно сам фокусирана на „Минерву“, ближи се полазак за Немачку. Такође, ближи нам се путовање у Требиње кроз пројекат „Међународни омладински дијалог Зрењанин – Требиње“. Планирамо (професори Еди Даруши и Александар Ракита и ја) да и наредне године учествујемо у пројекту „Girls Go Circular“ чији је основни циљ да се 2027. Године 40.000 девојчица широм Европе, узраста од 14 до 19 година, путем онлајн програма учења о циркуларној економији, опреми дигиталним и предузетничким вештинама. Ученице наше школе освојиле су ове године треће место и новчану нагледу. Идемо даље.

Морам поменути да ме изузетно радују активности фокусиране на тему подшке младима за бригу о менталном здрављу које се реализују у оквиру пројекта „Унапређење менталног здравља младих кроз развој капацитета локалних актера 1.0“ који спроводе Национална асоцијација канцеларија за младе, Омладински савез удружења – ОПЕНС, Национална асоцијација практичара/ рки омладинског рада – НАПОР, Савез извијача Србије и Крвна организација младих Србије – КОМС. Једна од тих активности била је панел дискусија „Отворено о менталном здрављу“ коју смо Ивана Бранковић, омладинска радница и ја организовале у Културном центру у марту ове године. Тренутно ме занимају теме из области родне равноправности и родно заснованог насиља, вршњачког насиља, превенције трговине људима (децом). Планирам разне радионице. А ако се појави неки интересантан пројекат, што да не?

Катарина Спасојевић III-2 и Милица Даников II-10

ЗАШТО НАМ ЈЕ ВАЖНО ДА БРИНЕМО О МЕНТАЛНОМ ЗДРАВЉУ, БАШ КАО И О ФИЗИЧКОМ

Како си...? Питање које свакодневно неком поставимо... али, да ли сачекамо одговор? Да ли заиста чујемо тај одговор, или питамо реда ради. Колико смо спремни да чујемо како се неко заиста осећа? И шта онда са тим информацијама? Некада је довољно да само будемо присутни, да саслушамо и пружимо емотивну подршку. То би био добар почетак очувања менталног здравља.

Шта је ментално здравље? Према Светској здравственој организацији (2001), ментално здравље је стање благостања у коме појединац реализује своје способности, у ком је продуктиван члан своје заједнице, а истовремено може да се носи са нормалним стресовима живота. Ментално здравље и ментална болест су два међусобно повезана, али различита континуума. На ком делу континуума ћемо се наћи током живота, зависи од повезаности биолошких, психолошких, социјалних и срединских фактора. Ти фактори могу бити ризични и представљати изазов за наше ментално здравље попут различитих негативних догађаја, свакодневног стреса, лоших услова живота, али и наших особина личности (нпр. ниско самопоштовање) и начина на који се суочавамо са стресом. Они нам нарушавају ментално здравље и могу довести до појаве различитих психичких проблема попут анксиозности и депресије. Са друге стране, могу бити и заштитни и утицати на очување и унапређење менталног здравља попут социјалне подршке, економске сигурности,

развијених вештина превладавања и ношења са стресом.

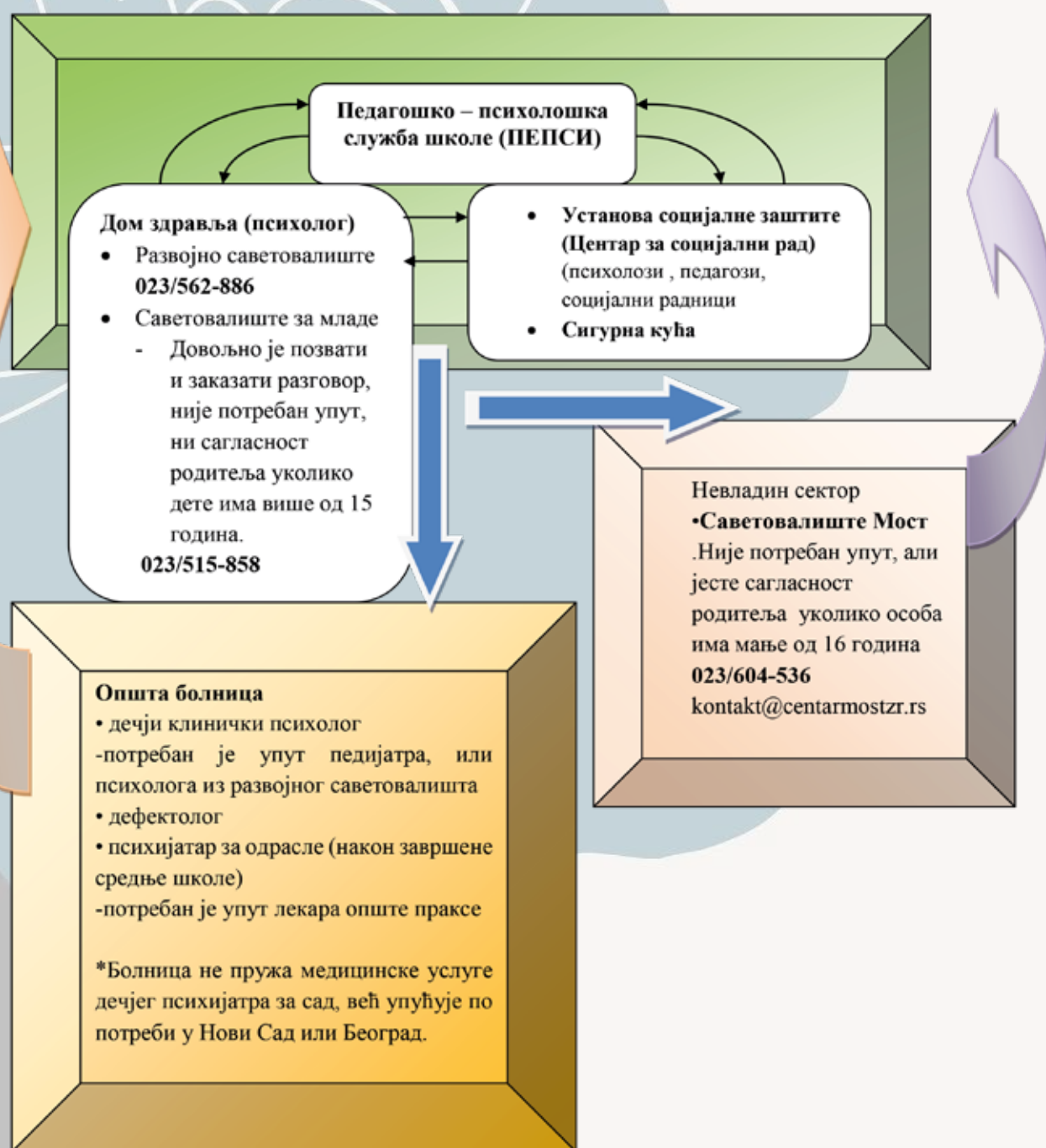
Суочени са свакодневним животним стресом, свако од нас различито реагује. У ситуацијама када се осећамо преплављено, и уочавамо да проблеми превазилазе наше капацитете, важно је да имамо за почетак социјалну подршку, некога коме можемо да се поверимо (породица, пријатељи). Нарушено ментално здравље може утицати на све сфере нашег живота – социјалну, пословну, емоционалну, генерално на квалитет нашег живота. Зато је важно је да будемо информисани и о стручној подршци, коме да се обратимо и на који начин. Уколико нас заболи зуб, ретко ко трпи тај бол, већ потражи помоћ стоматолога. Кома се обратити уколико не знамо како да се изборимо са различитим осећањима, мислима, понашањима која нам штете, или не пријају? У даљем тексту навешћу где у Зрењанину можете добити психолошку помоћ и подршку уколико осетите потребу.

Исидора Давид, професор психологије, мастер психолог, RE&KBT психотерапеут под супервизијом

СЛУЖБЕ ЗА ПОДРШКУ МЕНТАЛНОМ ЗДРАВЉУ МЛАДИХ У ЗРЕЊАНИНУ

СТРЕС И ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Стрес је појам који је прилично заступљен у свакодневном говору и треба да означи интензивне и често непријатне ситуације које нам се дешавају. Ипак, треба направити једну разлику: сам догађај који нам се деси, било да је позитиван или негативан, назива се стресор или стресни догађај а како ће организам реаговати и прилагодити се новонасталој ситуацији је стрес. Стрес је захтев за прилагођавањем организма новој ситуацији и природни, „временски“ одговор на сам догађај. Један од веома важних догађаја у животу средњошколаца, који желе да наставе академско образовање је избор студијске групе и припрема за пријемни испит.

С обзиром да се завршетак школске године поклапа са периодом припрема за пријемни, притисак на ученике је „двоструки“. Како се изборити са таквом ситуацијом и успешно одговорити на ову врсту обавеза? Треба узети у обзир да је свака особа личност за себе, са својом јединственом организацијом психичких особина и да не можемо очекивати исте реакције у оваквим ситуацијама. Нормално, ту су и средински фактори који нас окружују као и висок степен очекивања у конкретној ситуацији. Из тог разлога, практични савети су често уопштени, подложни променама, па их свака особа може искористити и прилагодити себи.

Неколико савета како се изборити са стресом при пријемном испиту:

- Нема места паници. Пријемни испит схватите као једну од обавеза у коју ћете уложити максималан труд. Сетите се да је то једна од „степеница“ коју треба да пређете и да вас на факултету чека још безброј тест ситуација.

- Направите добар временски план. Почните на време са учењем да не улетите у „цајтнот“. Морате узети у обзир време потребно за усвајање као и време које је потребно за вишеструко понављање градива.

- Степен научености градива. Трудите се да вам сви сегменти градива буду потпуно јасни. Мозак не трпи „когнитивни несклад“ и додатна објашњења ће и те како бити од користи.

- Током периода учења важно је и физиолошко стање организма. Нередовно и недовољно спавање и

Олгица Тришић, професор психологије и стручни сарадник у Зрењанинској гимназији

одмор ремете концентрацију и смањују способност за учење. Дакле усталите биоритам и ускладите га са обавезама.

- Не одлажите учење уз образложење „касније ћу надокнадити“. Дешаваће вам се током периода припрема и неке непредвиђене ситуације због којих ћете баш морати да померите учење.

- Прикупите информације релевантне за испит (где, када, шта?) Уколико сте у могућности да раније посетите факултет и обиђете простор, избеће ћете додатни притисак у виду констатације „не знам куда да идем“.

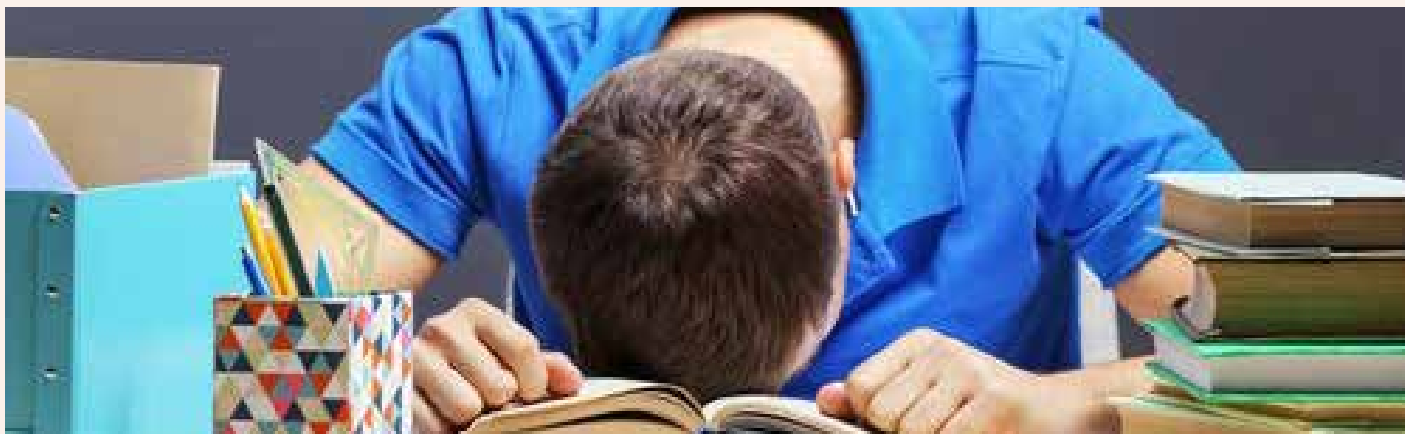
- Дан уочи испита проведите опуштено, у шетњи, слушању музике и сл. јер мозгу је потребно време да обради и „сложи“ информације. Не треба се додатно оптерећивати новим информацијама јер се тада појачава процес заборављања већ наученог градива.

- Када кренете на испит, пратиће вас осећај да „ништа не знате“. То је нормална ситуација јер ће мозак почети да селектује и користи информације тек на самом испиту, када прочитате питања.

- Не журите на самом испиту. Дајте себи мало времена, неколико минута да се смирите и сталожите а за то време прегледајте тест и прочитајте питања.

- Верујте у себе и своје способности! Уложени труд и показано знање ће вас сигурно довести до циља.

Пуно успеха!

БИТИ ИЛИ НЕ БИТИ – ПИТАЊЕ ЈЕ САД

Друштво је састављено од мноштва ткива, а велики број њих постаје болесно и претећи да уништи друштвени организам. Шта је са оним здравим? Да ли пружају отпор? Колико је „малих људи“ преузело учешће у котачу светске историје, када су мрачне силе запретиле?

Милунка Савић и Јан Палах. Шта им је заједничко? Обоје су жиивоте или довели у опасност или жртвовали зарад виших идеала и јасно су давали одговор на питање „бити или не бити“. Нису страховали за последице херојских чинова, који су их заувек уписали у странице слободарских идеја људске цивилизације.

Милунка Савић, хероина Великог рата и најодликованија жена у историји ратовања. Шта је њу навело да узме учешће најпре у Балканским, а потом и у Првом светском рату? Када је Аустроугарска напала Србију, она није прихватила да буде неми посматрач немих догађаја који су јој погодили домовину. Пријавила се као добровољац и придружила се борцима „Гвозденог пука“. Након Колубарске битке одликована је Карађорђевоом звездом, била је борац из првих редова Солунског фронта и зарадила епитет „српске Јованке Орлеанке“. Остале су упамћене њене речи; „Нећу да будем болничарка, хоћу пушку“.

Након рата, хуманост је испољила тако што је одгајала и одшколовала тридесеторо деце

из свог родног места. Нажалост, власт је остала слепа за њене заслуге, те је остатак живота провела у немаштини.

Након реформи комунистичког система Александра Дупчека у Чехословачкој, августа 1968. војска Варшавског пакта извршила је инвазију на Чехословачку. Грађани Прага пружили су миран протест који није дао резултате. Студент, Јан Палах се јануара 1969. насред Вацлавског трга у Прагу полио бензином у знак протеста због репресије совјетског режима, али прехасходно због утихнулог отпора суграђана. Није могао издржати да совјетски тенкови „одржавају мир“ у његовом родном граду. Како је то режисер Горан Марковић, који је у то време студирао у Прагу, описао: „Протествовао је због издавања идеала једне епохе. Запалио је себе из етичких разлога.“

Ове две личности, наизглед без додирних тачака, проучаване су на различитим страницама историјских уџбеника. Обоје су их красиле врлине скромности и чојства. Без двојбе знамо њихов одговор на Хамлетово питање. Ово није обичан панегирик у част двоје великих људи, већ поука да их се сетимо кад год се запитамо „бити или не бити“. На њиховим примерима учимо да не ћутимо на неправду и насиље, већ да се боримо за врховни идеал слободе.

Огњен Костић IV-2

СУРОВА ИСТИНА ИЛИ ПЛЕМЕНИТА ЛАЖ

Цео твој век сажет у једној реченици на читуљи. Вечно ожалашћени: ПОРОДИЦА. Вечно – док из стана не испари мирис твоје коже. Ожалашћени – поток суза у мору кајања; кап туге у океану равнодушности. ПОРОДИЦА – пар људи који су упирући прстом одбијали да саставе последњи поздрав. Има ко ће.

Казалке на часовнику воде љубав читав минут. Онда сат времена чекају да се поново сретну. Ваздух је њихова постеља. Цртајући дванаест смерова у простору само једном додирују сунце. Или месец. Куда? Под њима станује кукавица. Не плаши се. У трептају ће ти промаћи живот.

Живот је трептај.

Оживећеш само понекад, када те се сети она која те је волела. У крајичку њеног смешка препознаћеш да си био прави. Да си постојао. У њеној сузи прочитаћеш тек неколико нежних речи које још увек није успела да заборави. Не брине. Између две сузе заборавиће. Следећег пута кад буде плакала по њеном лицу разливаће се светлост. Ти ћеш бити само одсјај. То си увек и био.

Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот.

Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Život. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Живот. Ето ти реч. Дај јој смисао. Ниси успео? Нема га. Не постоји.

- Касниш.

- Не касним.

- Седи!

- Не смем.

Навикао сам да стојим. Усправљен пред светом... Ако седнем, ухватиће ме. Свакако ћу одлежати вечност и умрећу на време. Или обрнуто. Нека хвала. Одстајаћу својих пет минута са закашњењем.

Смрт се у твојим грудима гнезди сваким твојим уздахом. И удахом. Крилима изрежи небо и у ожиљцима спаковаћеш мрву спаса. Ожиљци не умиру. Ти ниси ожиљак и ти ћеш умрети.

Слагаћеш се – Бог је велики, надживеће нас. Слагаћеш се – Бог све опрашта. Слагаћеш се – Бог је добар. Слагаћеш се – Бог.

Ха-ха-ха-ха. Волиш да се смејеш? Сви воле кад се смејеш. И смеј се. На хладном мермеру биће учртана твоја слика. На њој ћеш ваљда бити насмејан. Ха-ха-ха-ха! Узалудно. Бесмислено.

Нико се неће окренути за тобом. Ха-ха...

Замишљај речи. У, м., и, р! е ш . У : , м . и , р . е , м .

То је судбина. То је живот. Речи које си замислио. Речи су лаж. Тачка је једина истина.

Михајло Манигодић 2-3

**БОЖИЦА ПЕТРОВСКИ
(2007 - 2023)****БОЖИЋНИ ПОЗДРАВ**

ово је твој снег.
у њему су све жеље
које жмурећи никада
нећеш стићи да пожелиш.
ти си била снежана.
небо је одувало свећице
уместо тебе
и пожелело
да постанеш звезда.
а ти си постала снег.
принц је са твојих усана
однео пољупце
и украо их твојој деци
прерано.
ти си сада снешко.
уместо метле
израшће ти крила
а шерпу ћеш заменити
ореолом.
ово је само твој снег.
у њему су сва сазвежђа
којима никада ниси
научила имена.
ти си моје омиљено сазвежђе.

Impressions about my Winter Holidays

Sadly this year wasn't accompanied with the familiar and lovable white, seemingly fluffy, snowy blanket that covered our roofs and driveways. Winter no longer feels like it's supposed to be a jolly and happy time of the year. However if it's spent with the right people it can be quite enjoyable.

I shared the New Year's Eve with a dear friend. We planned it a month in advance and I don't think my mind had been more at peace than that night. We prepared gifts for each other and indulged in sweet and salty desserts. The atmosphere was accompanied with our favourite songs and a comfortable feeling. We assembled a Lego set and played video games. We watched the fireworks and took a stroll through the empty streets after midnight. There were a few people out but we could still hear cheerful and joyous sounds of people celebrating in nearby restaurants and cafes.

I strongly believe that any holiday or event can become a core memory if it's spent with the right people. Fortunately my friend is one of them. She's a kind, supportive and uplifting individual. I felt a sort of peace when I celebrated with her. She singlehandedly made my evening better. I got to relax with the people I consider dear to me.

Holidays are meant to be spent with those who we love. They remind me of a warm and welcoming hug. One of those hugs you don't experience from everyone. It's an indescribable feeling, yet I'd say that those hugs feel like home.

Neda Stojić IIII

EKOLOGIJA

ekologija je pojam vrlo interesantan
a status za pomoć joj je alarmantan

ovom pesmom dajemo na znanje
kakvo nam je ekološko stanje

ekologiji mnogo toga šteti
zato se nekad priseti

jedna žvaka na ulicnom podu
ubija nekog vrapca, goluba ili rodu

svakog dana to je sve gore i gore
i na stotine plasticnih kesa ode u more

zašto neki ruše ravnotežu našeg divnog sveta
zar ne žele da nam je čista planeta

prestanimo nositi kožne cipele i torbe
to neke životinje ipak dovodi do životne borbe

a kad stavis 'cicu' oko vrata
znaj da si nekom zecu ubio sestru ili brata

svake godine na milione zmija i kro-
kodila nestane sa planete
daj pusti tu modu više nisi dete

i pre nego sto kupis čizme ili torbu seti se svih mojih reči
pa razmisli da li ti je izgled od tuđeg života preči

Milica Kevrešanov 2-4

IV. PLACEBO

Ima toplote! U ovoj večeri, raj,
u ovom leku koji želim iz srži,
koliko si ti želeo ovaj tutanj, kraj.
Drhtaj udova kao zova, čast drži
i pod teretom suza svetaca leti
ali kao da strepi berba, trza se.
U mom vrtlogu repriza, tako i ti,
a tako i ja, bezumno krenuvši gde?
Ima toplote! Bar u ovom neznanju,
u proceni dostojanstva svake zgrade,
jer kao taoca drže moju patnju.
Od mojeg oka čuvale su fasade
sve do ovog fermentiranog blaženstva
i gle čuda, ta flota pred njim vene sva.

Tara Tisa Zec 2-2

Наташа Ђетковић 1-4

TROTOAR

Ma, proći ćeš me ti,
Kao što će svako dete slagati
I sledećeg dana Sunce će se roditi
Leptir možda novi dan neće dočekati,
Ali ti ćeš mene ipak sačekati.

Proći će me tvoje nevine oči i kosa tvoja zlatna
Ali nikada neće tvoj pogled s gimnazijskog trotoara.

Proći će i ovaj dan, ali zauvek će osta-
ti senka tvojim hodom obasjana.
Meta si mog uma i najčešća tema
Zdravog mi razuma.

U mom srcu uvek će biti mesta za tebe
Oduvek posebnog, eminentnog,
A nikada mog.

Možda ti ova pesma neće biti draga,
Ali, dovraga, u tebi je snaga.
Za svagda, pamti me kao devojkju
Sa trotoara.

Milica Savić 3-5

Мина Тајдић 2-6

СЕЋАМ СЕ

Сећам се да сам живела
у мраку између четири зида
и онда си се ти појавио,
ти који си срушио зидове
и упалио светла у
малом мом простору.

Сећам се како је све
било сиво и мутно,
а онда си ти донео
боје, лепоту и природу
и учинио си мој свет
лепим и бајковитим.

Сећам се како
је моје срце било
камено и тврдо,
а ти си
тај камен разбио
и научио си ме
да волим.

Сећам се како сам морала
да будем иста и да радим исто
као сви, за господара,
када сам била слушкиња
која није знала ни за шта друго
осим да обавља послове
од којих се није могло побећи.
Онда си ти дошао
и рекао си ми
како су људи често љубоморни,
сурови,
осветољубиви
и да никад нису
задовољни оним што имају.
Рекао си ми да није
лепота живота у томе да смо сви исти
да је то заправо досада,
беда, робија, превара
и да неко
неко ко је изнад нас
то одређује
због својих интереса
који никоме нису познати.
Остали су само
обични смртници
који живе у калупу
и не знају шта се, у ствари
заправо догађа.

Извео си ме напоље,
у дивљину
и тада сам се први пут
осећала пријатно.
Слушала сам како поток тече

и како птице цвркућу,
гледала сам рајски приказ
и осећала пријатан мирис цвећа.
Дао си ми четкицу, боје и платно
да насликам тај приказ
да га осећам вечно.

Сећам се да сам сањала сан
у којем сам била слободна и срећна
у којем сам могла да радим шта хоћу
и да ни од кога не зависим.
Када си ти дошао,
рекао си ми да је лепота живота
у томе што је свако
јединствен и посебан,
да свако мисли и да свако машта
на свој начин.
И да си једино тако слободан.
Као природа.

Сећам се да се више
никад ниси појавио,
али сам и даље срећна.
Ево сад, прошло је неколико година
и осећам како
сам слободна.
И био си заиста у праву,
када си рекао
да ће ми се онај
сан остварити.

Искра Фењчев 1-2

INAT

Ljubav ili logika,
Tvoja motorika i ne služi nas ove večeri nešto

Kaži mi tiho,
Šapni mi milo,
Onako veselo i čilo.

Koincidencija ravna,
Budi mi linija prava,
Bez skretanja.

Budi se strast,
Tinja u nama čežnja za nečim,
Nepostojećim.

Kad te mine želja jaka,
Seti se sokaka,
Seti se pamjati i pamti,
Jer se vrate svi inati

Milica Savić 3-5

ПЛЕС ПО КИШИ

Киша је
 Напољу је пусто
 Улице су у сузама
 Земља је опустошена
 Као да је чета војника
 Управо, газила преко ње
 Са свих страна је трње,
 А ја сам само заглављен
 У својим мислима.

Кап по кап
 Успављује ме
 Туга је на мојој души
 Ту се рађа, живи, расте,
 И имитира главног саговорника
 Док речи не произилазе
 Мисли се само накупљају, леже
 И граде раздор у мојој свести.

Но, свестан сам
 Знам где јесам
 И шта ми је потребно
 Тежим ка томе
 Жудња је на мојим уснама
 Тренутак је битан
 Он одлучује све
 Поклонићу се
 Препустити корацима
 Пружићу руку за први корак
 Запитати те да ли могу
 Ти одговори позитивно
 Прихвати моју понуду
 И загрли оно што видиш
 Јер оно што видиш
 Оно је ништа
 Но, из ништа настаје све.

Осетим твој додир
 Додирујем твоју косу
 Засмејава ме твој осмех
 Тако је, тако је...
 Нежан
 Сјај у твојим очима
 Глас ти је анђеоски
 А корак привлачан
 Тако миран и сталожен
 А тако примамљив
 Наслоњена на мојим грудима
 Слушаш природни сат
 Док откуцава само за тебе
 Мама ме укус
 Но, остајем прибран
 Али не могу више да издржим
 Потребно ми је...

Био сам само заглављен
 У својим мислима
 А сада сам слободан
 Уживао сам у маштарењу.

Павле Савић 2-5

Киша је престала,
 Сунце у даљини обасјава
 Над оним морем суза
 Време се разведрило
 Напољу је густо
 Трње је посечено
 На небу се појавила дуга
 Подсећајући на Божије стазе
 Којима је чета војника
 Одавно кренула.

Но, и даље
 Потреба не престаје
 И даље ме зове к себи
 Дозива моје име
 И тражи да испуним
 Свој животни циљ

Мени је потребан
 Само партнер
 За плес
 По киши
 А Вама?

Немања Радуљ 4-9

МЕЛОДИЈО МОГА СРЦА

Рекла си ми здраво
 И кришом ушуњала у мој живот
 Толико тихим корацима
 Да нисам ни приметио
 Када сам почео
 Да мислим о теби.

Разговори су се само милили
 А мени је срце било испуњено
 Мелодијом твога гласа
 Који ме је данима мотивисао
 И скупљао храброст и смелост
 Како бих ти једнога дана признао
 Шта носим на души
 Док размишљам о твојем имену.

Хармонијом, којом обасипаш
 Чиниш ми услугу да схватим
 Колико ми је потребан неко као ти
 Особа која разуме моје кораке,
 Прелазе мог налик пера
 И испуњава уметност
 Чинећи од ње нешто најлепше
 Што је моје срце икада осетило.

Ко зна?
 Можда сам ја само још једна,
 Успутна станица на твојем путовању,
 Али моји снови су добили најсјајнију звезду,
 А мој живот још једну лепу успомену
 У низу, између два броја.

Немања Радуљ 4-9

S PONOSOM MOGU DA KAŽEM DA SAM BIO ĐAK ZRENJANINSKE GIMNAZIJE

Dragi moji gimnazijalci,

Ukratko da Vam se predstavim. Zovem se Marko Benčić; rođen sam 8. 4. 1988. godine u Zrenjaninu. Zrenjaninsku gimnaziju (prirodno-matematički smer) završio sam 2007. godine, kada sam i upisao Medicinski fakultet u Beogradu.

Danas sam dečji hirurđ zaposlen na Univerzitetsoj dečjoj klinici u Beogradu. Asistent sam na Medicinskom fakultetu u Beogradu (na Katedri za hirurgiju i anesteziologiju), i doktorand iz oblasti rekonstruktivne hirurgije. Član sam Beogradskog tima za rekonstruktivnu genitalnu hirurgiju (na čelu sa prof. Miroslavom Đorđevićem), koji se bavi hirurgijom rodnog usklađivanja, odnosno transrodnom hirurgijom.

Imam 36 godina, oženjen i otac dve ćerke.

Kakva su Vaša sećanja na detinjstvo?

Pa, sada da se osvrnemo na detinjstvo. Svakako naj-bezbrižniji period života gledajući sa stanovišta roditelja, lekara i predavaća. Kada razmislim, da, tako sam se i osećao, verovatno kao i svako dete. Mogu da kažem da sam imao mogućnost kao dete da se razvijam na način koji sam sam želeo, naravno uz kontrolisanu slobodu od strane roditelja koji su to usmeravali na pravi način. Sada kada sam roditelj, shvatam koliko je zapravo to teško ostvariti. Takođe, završio sam i Osnovnu Muzičku školu, instrument gitara, koja mi je tada možda delovala malo naporna i blago dosadna za moj karakter, ali je imala veliki uticaj na razvoj samopouzdanja i mog daljeg budućeg školovanja. Što se tiče sportskih aktivnosti, kao i svaki dečak, počelo je sa karateom, fudbalom i na kraju sam se najduže zadržao u vaterpolu gde sam imao odlična prijateljstva. Svakako, rano detinjstvo mi je ostalo u lepom sećanju, nekako mogu da kažem da kada se vratim kući i dalje osećam miris detinjstva.

Šta biste rekli o profesorima Zrenjaninske gimnazije koji su Vam predvali?

Odgovor bih započeo sa strukturom samog odeljenja. Bili smo izuzetno dobro oformljeno odeljenje, mislim na drugarice i drugare gde se niko nije previše isticao svojim nekim osobenostima koje bi narušavale naše, mogu reći – složno funkcionisanje. Tako i sami profesori mislim da nisu imali mnogo muka i napora u ostvarenju svojih ciljeva. Svakako da su postojali izuzetni profesori koji su mi ostali urezani u sećanje i čije reči pamtim i dan-danas, dok su tako

Dr Marko Benčić, hirurđ zaposlen na Univerzitetsoj dečjoj klinici u Beogradu

postojale i blede senke koje se brzo zaborave. Sa ove vremenske distance shvatam da sam imao veliku privilegiju da učim od sjajnih profesora. Marica Jovanić, naš razredni starešina, koja je na sve moguće načine, ponekad možda i s malo muke, upevala da nam prenese lepotu matematike. Nedeljko Kuljić, sjajan sociolog, izuzetan profesor sa autoritetom koji je bio za divljenje. Rako Tomović, koji je istoriju dočaravao toliko autentično da i dan-danas volim da pročitam nešto iz istorije. Posebno iskustvo – predavanje muzičke kulture, profesora Mirka Bulovana, neki su od najupečatljivih časova koje sam pohađao u životu. I sada se nasmejem kada se setim slušanja klasične muzike na časovima koje je on maestralno vodio. Generalno sam izuzetno ponosan na Zrenjaninsku gimnaziju kao instituciju i sa ponosom mogu da kažem da sam bio njen đak.

O prijateljima iz odeljenja; da li neka prijateljstva traju i dalje?

Kao što sam malo pre napomenuo, iz mog ugla gledano, bili smo sjajno odeljenje. Ne pamtim da je bilo nekih loših trenutaka, teških svađa ili lošeg ophođenja jedni prema

drugima. Srednjoškolski period, kada mislimo da je ceo svet naš i da se sve vrti oko nas, i kada misliš da su ti svi prijatelji i da ih imaš mnogo, zapravo se kasnije ispostavi da i nije baš tako. Kada se završi gimnazija i svako ode, što bi se reklo, na svoju stranu, neka prijateljstva se lagano gase, dok se neka nova stvaraju. Ali, svakako da su ostala sjajna prijateljstva koja i dan-danas traju.

Koji su Vam bili omiljeni predmeti?

Svakako da sam više bio privržen prirodnim naukama. U početku možda prve dve godine mi je matematika bila omiljeni predmet, kasnije me je lagano interesovanje odviklo ka biologiji i hemiji. Najveći trud sam morao da uložim prilikom učenja filozofije i logike, možda tek danas počinjem da ih razumem i da na drugačiji način razmišljam o njima.

Šta ste voleli da radite u slobodno vreme? Da li Vaš današnji posao ostavlja prostora za slobodno vreme?

Obožavao sam vaterpolo i sport generalno, tako da sam svo slobodno vreme provodio po bazenima i terenima. Danas svo slobodno vreme (kog je izuzetno malo) provodim sa svojom porodicom što me najviše ispunjava i daje mi snagu i motivaciju za dalji napredak.

Da li imate neke anegdote iz srednje škole?

Kada razmislim, svašta zanimljivo se dešavalo i bilo je mnogo zanimljivih situacija. Možda ne bi bilo u redu da prepričavam trenutke koji nekome nisu prijatni.

Da li ste se takmičili iz nekih predmeta?

Tokom osnovnog školovanja sam išao na takmičenja iz matematike, biologije, plivanja. Tokom srednje škole prve godine sam išao na takmičenje iz matematike, ali nisam mogao da se pohvalim nekim značajnim uspehom, tako da je time možda dalja želja bila ugašena. Nešto bolje rezultate sam ostvario na sportskim takmičenjima.

Kada i kako Vam se prvi put javila želja za studiranjem medicine?

Verovatno da je genetika odradila svoj deo posla. Majka i deda su bili lekari, tako da je sigurno otvorenost i pristupačnost tog posla u kući dovela do toga da zavolim medicinu možda već od malih nogu. Sada kada razmislim, mislim da sam čvrsto odlučio da studiram medicinu tokom trećeg razreda srednje škole. Tada sam se usresredio na predmete koji su bili potrebni za upis na Medicinski fakultet.

Da li je studiranje za Vas bilo teže i napornije od očekivanog?

Za sebe mogu da kažem da sam veoma odgovoran, tako sam od samog početka pristupio studijama. Bilo je teških trenutaka, ali generalno sve je proteklo veoma dobro. Ne mogu da kažem da je bilo jako teško, očekivao sam da

ću morati dosta da učim i radim.

Kako ste se opredelili za specijalizaciju?

Na petoj godini fakulteta smo učili hirurgiju, tada sam upoznao jednog sjajnog profesora koji mi je i dan-danas mentor i koji je preneo lepotu dečije i rekonstruktivne hirurgije na mene. Tako da sam tada shvatio da bih mogao da se bavim hirurgijom ukoliko za to budu postajali uslovi. Međutim, medicina je generalno u našem društvu danas izuzetno neizvesna; nema svako mogućnost da se bavi granom medicine koju želi. Put do ostvarenja i dobijanja same specijalizacije je tada, kada sam ja završio fakultet, bio veoma dugačak i neizvestan. Dugogodišnje volontiranje, danonoćni rad i dokazivanje, potom eventualno zaposlenje, pa tek onda dobijanje specijalizacije. Volontiranje na Univerzitetskoj dečijoj klinici, poznatijoj kao „Tiršova”, i rad sa decom koji je trajao skoro dve godine, doveo je do toga da sam stvarno zavoleo taj posao i iskreno želeo time da se bavim. Nakon toga je usledilo zaposlenje i dobijanje specijalizacije iz dečije hirurgije.

Koliko je dugo trajala specijalizacija?

Sama specijalizacija je trajala pet godina od trenutka kada sam specijalizaciju dobio i upisao na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Koji Vam je bio najteži ispit na fakultetu?

Mogu da kažem da sam se ja na fakultetu najviše mučio i najteže prolazio sa predmetima kao što su epidemiologija, socijalna medicina, mikrobiologija. Nekako sam najviše nekvalitetnog vremena utrošio učeći te predmete. Generalno, ostale veće predmete, počevši od anatomije i svega ostalog sam super prolazio, verovatno jer sam ih ozbiljnije shvatao i bolje im se posvećivao.

Šta biste savetovali budućim studentima medicine?

Medicina je lepa, humana sve dok je rezultat tvog rada pozitivan. Kada je rezultat tvog rada nezadovoljavajući, tada je medicina pomalo teška i ružna i želiš da se njome ne baviš. Hteo bih da im kažem i sledeće, da je medicina jedan dugotrajan proces... Ja još uvek učim i verovatno ću i za deset godina još uvek učiti.

Na kraju, koja je Vaša poruka našim čitaocima, sadašnjim gimnazijalcima?

Budite radoznali, ispitujte sebe, pokušajte da svoja interesovanja pretočite u nešto pozitivno što će nam dati podsticaj i energiju za vaš dalji razvoj.

Петар Грубачки 4-2

ПУТ - лист ученика Зрењанинске гимназије, Зрењанин,
Гимназијска 2

Редакција:

др Наталија Лудошки, професор Српског језика и
књижевности,

Михајло Манигодић 2-3, Милица Суперов 3-2,

Јован Робал, Огњен Костић 4-2

Сарадници:

Данијела Грбић, проф. Српског језика и књижевности,

Мира Топличевећ, професорка Ликовне културе,

проф. психологије Олгица Тришић и Исидора Давид

Насловна страна: Милица Трбојевић 2-4

Технички уредник: Јасна Карловчан

Штампа: Ситопринт, Житиште

Тираж: 500 примерака